

Den 11. marts 2025.

Beretning for 2024-25 for Friluftsrådet Nordsjælland.

Konsolidering af arbejdet i lokalrådsbestyrelsen for Friluftsrådet Nordsjælland har fortsat været en væsentlig faktor for vores arbejde i 2024. Vi har fortsat arbejdet med at konsolidere vores nye struktur med en særskilt kommunekoordinator i hver af de 8 kommuner, som er en del af vores område og 2 nye medlemmer i lokalbestyrelsen.

Følgende væsentlige sager har vi været involveret med høringssvar eller direkte deltaget i udviklingen af lokale projekter, samt Temagrupper og Friluftsrådsprojekter. Det være sig på kommunalt plan, Region Hovedstaden, Nationalparken Kongernes Nordsjælland, Nationalparken Skjoldungernes Land. Naturstyrelsen Nordsjælland, Naturnationalparkerne Gribskov og Hellebæk, og den Marine Nationalpark Øresund sammen med Friluftsrådet centralt.

Høringer:

Urørt skov
Bastrup Nord fredning
Tollerup og Melby Kilerne

Temagrupper:

Stier i Nordsjælland ved Annemette Højgaard.

Stigruppen er nedlagt på grund af manglende arbejdskraft.

Søborg Sø ved Sally Schlichting.

Der er stor interesse for, hvordan etableringen, samt ikke mindst mulighederne for friluftslivet på Søborg Sø fremover bliver. I april måned 2024 blev første spadestik for påbegyndelsen af etableringen af søen - tildækning af mindre kanaler, gravning af underløb og afløb fra de større kanaler og ikke mindst etablering af cykel-, gang- og ridestier, ligesom 2 parkeringspladser blev etableret. Derudover er der givet tilsagn om muligheder for bålhytte, bådebro og andre rekreative aktiviteter/områder, hovedsageligt i det nordlige område af søen. Stien for den nordlige ende af søen giver udfordringer, men det forventes at der i løbet af efteråret 2025 vil blive en endelig indvielse. Friluftsrådet er repræsenteret i Søborg Sø-følgegruppen nedsat af Naturstyrelsen, hvor bla frilftsrelateret emner diskuteres

Den marine naturnationalpark Øresund ved Poul Erik Pedersen

Friluftsrådets bestyrelse har nedsat en projektgruppe for de kommende marine naturnationalparker Øresund og Lillebælt. For Øresundsområdet skal det dække fra Gilleleje, Øresund og Køge Bugtområdet, som miljøministeren efterfølgende også valgte at tage med. På baggrund af en konference i efteråret 2023 om forslaget om 2 kommende marine naturnationalparker Lillebælt og Øresund, tog Temagruppen, som består af Alice Linning, Inga

Friluftsrådet Nordsjælland

Lokalformand

Poul Erik Pedersen

Hallandsvej 75

3140 Ålsgårde

20 33 34 12

poul.erik@pedersen.mail.dk / nordsjaelland@friluftsradet.dk

Strodl, Mette Rose, Peter Bennett og Poul Erik Pedersen initiativ til et møde for lokale, blå organisationer/foreninger og andre aktører i vort område fra Gilleleje til Vedbæk i april 2024 i Helsingør Sejlkлуб. Her fik vi afdækket de behov, ønsker og evt. konflikter til en kommende marine naturnationalpark Øresund. Bemærkninger fra denne aften indgik i et centralt oplæg i Friluftsrådsregi. Dette resulterede i, at der på sensommeren blev afholdt tilsvarende møder i til København og Køge Bugt med henblik på en større konference i København i november, som var meget vellykket med besøg af miljøministeren med et oplæg. Friluftsrådet har på baggrund af disse arrangementer udarbejdet en plan for udviklingen og vores ønsker til de kommende marine naturnationalparker Øresund og Lillebælt til det fortsatte arbejde med Miljøministeren.

Friluftsrådsprojekter:

"Gå nye veje" ved Ruth Pedersen.

Gå nye veje, status februar 2025 for de 8 kommuner i Nordsjælland:

Der er indkommet i alt 82 sager, hvoraf 18 er afvist og 5 venter på behandling hos Friluftsrådet. Kommunerne har 35 sager under behandling, har afvist 10 og 14 barrierer er fjernet. De mange sager under behandling afspejler bla. med problemer, der bunder i en uklar lovgivning.

Læs mere om projektet på Friluftsrådets hjemmeside

Friluftsrådet centralt har anket en afgørelse til Nævnenes Hus. Denne afgørelse er nu kommet og Friluftsrådet har fået medhold i vores klage efter 4 års venten.

De 8 kommuner:

Gribskov ved Sally Schlichting.

Der afholdes 4 møder i Grøn Dialog Forum, hvor flere natur/miljø-interessenter i Gribskov har mulighed for at deltage. Derudover deltager flere byrådsmedlemmer samt udvalgsformænd samt personale fra Gribskov Kommunes administration. Emnerne på dagsordenen er oftest relateret til problematikker i Kommunen: miljø, vand, affald, energi, landbrug, stier mm. Søborg Sø og den videre udvikling her, er blevet vendt, samt "grønne" interesse tiltag ift. børn og unge.

Halsnæs ved Peter Bennett.

I 2024 fik Halsnæs Kommune formuleret en naturpolitik med overskriften "Halsnæs – midt i naturen". Den er en del af "Halsnæs Vision 2035", som fokuserer på at værne om den rå og autentiske natur og bidrage til den grønne omstilling. Politikken adresserer kommunens biodiversitetsudfordringer og potentialer, og er baseret på tre søjler: naturbenyttelse, naturbeskyttelse og naturgenopretning. Kommunen fik også ansat en naturvejleder, Majken Sundahl. Andre vigtige emner i Grønt Råd var fokus på udviklingsplaner for kystlandskabet og turisme, herunder forbedrede stisystemer og naturforbedringer. Initiativer til at forbedre tilstanden i Roskilde Fjord og Isefjord gennem samarbejde mellem kommunerne. Planer for solcelleanlæg på landbrugsjord og vurdering af deres hensigtsmæssighed. Prioritering af emner inden for klima, natur, friluftsliv og naturformidling, herunder skovrejsning og outdoor-planer. Og ikke mindst omlægning af kirkejorden til natur ved Torup Sogn samt Auderød Havns fremtid. Disse mærkesager viser Halsnæs Kommunes engagement i at beskytte og udvikle sin unikke natur, samtidig med at de fremmer grøn omstilling og bæredygtighed.

Frederikssund ved Alice linning.

Alice Linning har overtaget pladsen i Grønt Forum fra Emil Kulhlmann, idet han er stoppet i Friluftsrådet Nordsjælland.

Grønt forum har senest været til møde med det politiske udvalg Klima, Natur og Energi i kommunen. Her var emnerne til fælles drøftelse og information:

- Kortlægning af vand- og naturkvaliteten i vandløb
- Fritlægning af rørlagte vandløb
- En bedre og direkte dialog med politikerne i kommunen – gerne begge udvalg, som har Grønt forum's emner i deres politiske arbejdsområde. Det kræver et nyt kommissorium for Grønt Forum.
- Sikring af godt grundvand og drikkevand
- Overordnede principper for klimatilpasninger, vindmøller og solceller

På det seneste møde i Grønt Forum skulle der vælges forperson og næstforperson. Forperson blev Ursula Lange fra Danmarks Naturfredningsforening og næstforperson blev Alice Linning, Friluftsrådet Nordsjælland. Der var ingen andre kandidater.

Herudover var der orientering fra mødet med det politiske udvalg.

Øvrige emner på mødet:

- Der var fokus på kvaliteten af badevand både sommer og vinter. Der er fokus på vinterbadepunkter.
- Status på kvaliteten på vandboringer og regler for områderne ved vandboringer.
- Orientering om tællinger af planter i specifikke områder i kommunen bl.a. rigkær ved Lille Rørbæk.

Fredensborg ved Anne Meisner

- **Bynatur i Nivå Bymidte** og byudviklingsplanen har fokus på bæredygtigt værdisæt samt anlæg af bynaturkiler. Kvalitetskriterier for natur i området er lokal natur og artsdiversitet, en grøn og sammenhængende bymidte i tæt kontakt til bynaturen. Projektet er tidligst færdigt i 2026.
- **Handlingsplan for biodiversitet 2024-2027** med 6 fokusområder i Grøn Politik danner udgangspunkt for biodiversitetsplanen:
 1. Vi passer på den natur vi har
 2. Vi skaber store sammenhængende naturområder med rig og mangfoldig natur
 3. Vi understøtter indsatser, der fremmer biodiversiteten på landet
 4. Vi skaber bedre og mere biodiversitet i byerne
 5. Vi fremmer biodiversitet på de kommunale arealer
 6. Vi vil overholde miljømålene i vandløb, søer og Øresund
- Grønt Råd og det politiskudvalg øverste prioritering er skovrejsning, gadekær og stiplan.

Nivå Engfjord projektet er et klima-lavbundsprojekt i Langstrup Mose, som involverer over 100 lodsejere som frivilligt kan indgå i projektet.
- **Rekreative stier.** Kommunen har fokus på almene adgangsret, som gælder på alle private veje og stier i det åbne land. Det undersøges om man kan lave et offentlig tilgængeligt kort over kendte private veje og stier i landområdet. Desuden arbejdes dermed etablering af nye stier på kommunale arealer bl.a. etablering af ridedstier i Humlebæk Syd og formidling af stier i Nivå Engfjord.

Hillerød ved Annemette Højgaard.

1. Esum Sø og Omgivelser

Sag: Ny fredning af Esum Sø og dens omgivelser. Detaljer: Fredningen blev behandlet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, som holdt besigtigelse og offentligt møde. Der var klager fra Danmarks Naturfredningsforening (DN) om, at visse områder var taget ud af fredningen, men DN frafaldt nogle af klagepunkterne.

2. Favrholm

Sag: Udgravninger og udvikling af området.

Detaljer: Museum Nordsjælland foretog udgravninger i Favrholm, hvor der blev afdækket en landsby fra 500-600-årene. Der var også diskussioner om stier fra det nye hospital til Pøle Å og Favrholm station.

3. Gribskov Naturnationalpark Sag: Udnævnelse af bestyrelsesmedlemmer og diskussion om udsætning af elge. Samt ny tilladelse til opsætning af hegn.

Detaljer: Byrådet indstillede medlemmer til bestyrelsen for Naturnationalpark Gribskov. Der var debat om, hvorvidt der skulle udsættes elge i parken, hvilket blev besluttet af et flertal i bestyrelsen.

4. Solcelleprojekter.

Sag: Etablering af solcelleanlæg og energiparker.

Detaljer: Grønt Råd diskuterede mulighederne for naturforbedringer i forbindelse med oprettelse af energiparker. Kommuneplantillægget for større solenergianlæg blev sendt i høring, og der blev holdt borgermøde om emnet.

5. Spildevandsplan 2025

Sag: Udarbejdelse og prioritering af ny spildevandsplan.

.Detaljer: Hillerød Forsyning præsenterede forslag til prioritering i den nye spildevandsplan. Grønt Råd kom med bemærkninger og forslag til forbedringer, som skal indarbejdes i den endelige plan.

Disse sager har været centrale for Grønt Råds arbejde i 2024 og har haft stor betydning for naturforvaltningen i Hillerød Kommune.

Allerød ved Arne Riis.

Der har kun været et møde i grønne råd, hvor der bl.a. andet blev fulgt op på beslutningen om elektronisk vandre/cykel kort over Allerøds stier.

Der er desuden gang i planer om "projekt vi ses i naturen"

Foreningen Grøn Guide har fået bevillingsbrev fra Nordea Fonden på 1 mio. kr. til vores projekt "Vi ses i naturen" om naturvejledning for alle på Vestre Hus.

Stor tak for jeres opbakning til projektet. Vi glæder os til at komme i gang og til samarbejdet med jer alle. I vil høre nærmere i starten af det nye år.

Friluftsrådet støtter op om projektet som primær omhandler udekøkken og spisehus som kan bruges af alle.

Der er også skrevet høringssvar vedrørende urørt skov i Sønderskoven og Ravnsholtskoven hvor der planlægges udsætning af kvæg og dermed hegning. Problemet er at de to områder benyttes meget til friluftsmål samt skole sti. Beboerne i området har været meget bekymret for konsekvenserne af projektet.

Bastrupfredningen afventer forsat på grund af økonomisk uenighed, dermed bliver nogle stier som planlagt forsinket.

Trepartsaftalen som skal igangsættes i 2025 har vi også budt ind på, vi gerne vil deltage i ifm at kommunen nedsætter udvalg eller vi bliver spurgt til råds.

Hørsholm ved Ruth Pedersen.

Desværre består Grønt Råd stadig kun af en meget lille skare, det har ikke været muligt for forvaltningen at etablere det større forum som egentlig var planlagt. Til gengæld bliver vi få meget konsekvent inviteret med til drøftelse af kommunale tiltag for friluftslivet, aktuelt udarbejdelse af nye plejeplaner for to af de større fredede områder nemlig Usserød Ådal og Kokkedal-Sofienberg fredningerne. Vi har deltaget i behandlingen af nogle mindre fredningssager herunder en ny sag i Rungsted, hvor kommunen har rejst fredningssagen vedr. den gamle mole og stejleplads. Vi forsøger stadig at få genåbnet drøftelse af Sjælsøstien, der som måske bekendt kun mangler kortere strækninger i Hørsholm Kommune for at nå hele vejen rundt.

Helsingør ved Kristina Kongsted.

DN stiller forslag om, at transportkorridoren ikke blot nedlægges, men ændrer status til en naturkorridor.

Forslag til lokalplan for Hornbæk Havn med henblik på udvidelse. Havneformål, strand og reaktive formål.

Forslag til kommuneplantillæg med henblik på boliger og erhverv i Cinema byen på Haderslevvej.

6. juni 2024 vedtog klima- og bæredygtighedsudvalget de endelige versioner af natur 2000 handleplaner for Helsingør Kommune i samarbejde med Gribskov Kommune.

Nordkystens fremtid: budgetmidlerne er bibeholdt men udskudt til 2027 og 2028 selve sandfodringen forventes tidligst påbegyndt 2025.

Vejen gennem Kohaven er på naturstyrelsens liste med henblik på forbedring f.eks. i form af en smallere skovvej.

Helsingør kommunes spildevand med blandt andet separat kloakering kommer til at reducere overløb markant.

Region Hovedstaden:

Vi har afgivet høringssvar til ny Råstofplan 2024 i samarbejde med lokalrådene København Vest og København Nord. Drøftet projektet omkring etableringen den kommende marine naturnationalpark Øresund, samt de problemstillinger, der har været ifbm. den midlertidige nedlukning af lokalbestyrelsen for København Vest. Lokalbestyrelsesrepræsentanterne har orienteret hinanden om deres egne lokale projekter, samt drøftelser af landspolitiske emner inder for Friluftsrådets regi.

Nationalparken Kongernes Nordsjælland ved Poul Erik Pedersen:

Der er blevet udarbejdet et nyt visionsoplæg for den fremtidige Nationalpark med henblik på revision af den kommende nationalparkplan for 2026-2032.

Nationalparken har afholdt seminarier for deres partnerskabsaftaler med foreninger og mindre firmaer, som har deres virke inden for nationalparkens område.

I samarbejde med Esrum Kloster arbejdes der med at etablere et Nationalparkcenter. Styregruppe nedsat.

Der er givet tilskud til en række private lodsejere, som har lavet lokal naturgenopretning. Bestyrelsen har nedsat sit eget 3.partsudvalg med borgmestre, DN og repr. fra private lodsejere og Nordsjællands landboforening

I samarbejde med Naturstyrelsen er der sat gang i en reetablering af Gurre slotsruin, samt med ønsker om et stiforløb omkring slotsruinen. Friluftsrådet har bidraget med ca. 300.000,- kr. til dette projekt.

Nationalparken har fået andel et fællesprojekt for 5 nationalparker på kr. 700.000,- kr.

Nationalparken har i september afholdt Naturens Dag.

Der blev i foråret uddelt næste 600.000,- kr. i puljemidler til en række projekter, hvoraf flere af midlerne gik til lokale Friluftsrådsforeninger. For puljen i 2025 på 500.000,- var der ansøgningsfrist 28. februar 2025.

Nationalparken Skjoldungelandet ved Mette Rose.

I 2023 blev Mette Rose udpeget til at sidde i bestyrelsen for Nationalparken Skjoldungernes Land for en 4 årig periode.

Den nye nationalparkplan forsætter, hvor den gamle slap med fokus på 5 emner; Natur, Kultur, Friluftsliv, Formidling, Undervisning og forskning, samt Lokalsamfund, erhverv og turisme. I den nye plan er et øget fokus på del blå del af nationalparken og herved projekter og samarbejder om den fortsatte positive udvikling af miljøet og naturen i Roskilde Fjord. Bestyrelsen, Rådet og sekretariatet var i sommers på en 3. dages studietur, der gav fælles fundament og gode relationer. Desuden har nationalparken prioriteret projektporteføljen og opgaver i lyset af Den grønne 3.partsaftale. Der afsøges fortsat grundlaget for samarbejde med omkringliggende kommuner ift. et kystvandråd

Nationalparken har fortsat stort held med at søge eksterne midler, der kan understøtte arbejdet med de 5 emner. Herunder projekter med de øvrige 4 nationalparker.

Brugerrådet under Naturstyrelsen Nordsjælland ved Alice Linning:

Brugerrådet mødes to gange om året. Brugerrådet har repræsentanter fra 13 forskellige organisationer.

Brugerrådet giver god mulighed for dialog, at knytte bånd mellem naturstyrelsen Nordsjælland og organisationerne, samt skabe gensidig forståelse for vores fælles arbejde.

Vi har drøftet og er blevet orienteret om Naturnationalparkerne Gribskov og Hellebæk/Teglstrup Hegn. Der bliver udsat elge i Gribskov. Projektet med etablering af hegn er forsinket grundet en klage.

Der er et større projekt omkring Søborg Sø. Arbejdet er i fuld gang med etablering af dige mod vest, lukning af grøfter og stier.

Der er skovrejsning tre steder i Nordsjælland. Det er Hørup skov, Æbelholt skov og Gørløse skov. Alle forvaltningsplaner for urørt skov har været i høring. Der har været tælling af publikum i forskellige skovområdet. Der er opsat flere tællere i naturnationalparkerne Gribskov og Hellebæk og Teglstrup Hegn.

Alice Linning fra lokalbestyrelsen er udpeget af Friluftsrådets regionsudvalg.

Naturnationalparkerne Gribskov og Hellebæk:

Midt på året 2023 blev Naturnationalparken Hellebæk også udpeget som naturnationalpark.

Peter Bennett repræsenterer Friluftsrådet i Gribskov. Poul Erik Pedersen repræsenterer

Friluftsrådet i Hellebæk. Sally Schlichting og Annemette Højlund fra Dansk Rideforbund, samt Ruth Pedersen fra DVL, er repræsenteret på vegne af deres organisationer i Gribskov. Desuden er Peter Bennett fra sin egen organisation DGI repræsenteret i Hellebæk. Men debatten har igen i 2024 være stærkt præget af hegnshøjde, linjeføringer lokalt med adgangslåger og dyrevelfærd, samt for og imod naturnationalparkerne. Desuden er en del af arbejdet blevet påklaget og derved forsinker arbejdet væsentligt

På baggrund i regeringsgrundlaget skal der være en særskilt, større lokal forankring. Bestyrelser for de 15 lokale naturnationalparker, bliver repræsenteret ved op til 20-30 personer i en lokal naturnationalpark og godt i gang mange steder i Danmark. I Hellebæk naturnationalpark har bestyrelsen godkendt linjeføringen uden om selve den gamle del af Hellebæk BY, hvilket betyder, at arealstørrelsen for Hellebæk-området er blevet mindre end oprindeligt. Dette skal godkendes centralt.

Friluftsrådets Regionsudvalg

I Friluftsrådets Regionsudvalg for hovedstadsområdet sidder fra vores lokalråd Alice Linning og Poul Erik Pedersen, som regionsformand. Begge valgt for en 4 årig periode. Arbejdet omkring Marin nationalpark Øresund er startet op der. Vi behandler og koordinerer regionale høringssvar.

Friluftsrådets nye struktur, som har været undervejs i et par år, har været behandlet og diskuteret. Men regionsudvalget har besluttet at fortsætte arbejdet i Regionsudvalget sammen med en repræsentant fra Friluftsrådets bestyrelse, Flemming Torp.

Ejendomsfonden Hammergården i Frederikssund kommune. Ved Alice Linning.

Bestyrelsen for ejendomsfonden er sammensat af repræsentanter for de, der i 1999 sikrede, at Hammergårdens arealer blev erhvervet med henblik på etableringen af et grønt/blåt friluftsskivitscenter på Fjordstien.

Bestyrelsen er efter kommunesammenlægningen sammensat af 3 medlemmer fra Frederikssund byråd, 2 medlemmer fra Friluftsrådet, Alice Linning og Emil Kuhlmann, samt 2 medlemmer fra Friluftsföreningen Hammergården. Emil Kuhlmann er stoppet i Friluftsrådet Nordsjælland, idet han er flyttet til Fyn. Så der skal indstilles/udpeges et nyt medlem af bestyrelsen i Hammergården på vegne af Friluftsrådet Nordsjælland.

Lige nu arbejdes der for at få etableret et handicap toilet med økonomi fra kommunen. Der er ansøgt om tilladelser i kommunen. Hertil er der søgt fondsstøtte til at etablere flere shelter og handicapshelter. Der er nu tilknyttet en ekstern rådgiver til projektet. Bestyrelsen har modtaget tilsagn om støtte til begge dele, såfremt der etableres et handicap toilet. Bestyrelsen er i dialog med repræsentanter fra kommunen om den videre proces.

Der bliver forhåbentlig flere muligheder på Hammergården, så flere friluftsbbrugere kan benytte faciliteterne og nyde naturen ved Isefjorden.

Friluftsrådet Nordsjælland for 2025-2026.

Vision

Den Nordsjællandske natur – og forvaltningen og kvaliteten af den – er afgørende for mulighederne for at dyrke friluftsliv. Reglerne for at færdes i naturen og de fysiske muligheder for at bruge den rekreative infrastruktur.

De lokale friluftsråd består af frivillige, der arbejder for at skabe bedre rammer for friluftslivet og medlemsforeningerne.

Vores kerneopgave er at netværke, samle og styrke interesserne for friluftsliv i Nordsjælland.

Strategi

Den opgave løses gennem deltagelse i råd og nævn og vores indflydelse gældende sammen med andre medlemsorganisationer lokalt i Nordsjælland.

Friluftsrådet Nordsjælland skal arbejde blandt andet med adgang til naturen og muligheder for

1. organiseret friluftsliv
2. natur- og friluftsfremstilling
3. natursyn
4. etablering af friluftsfaciliteter
5. forvaltning af grønne områder og det åbne land
6. det blå friluftsliv
7. formidle udlodningsmidler

Følger sager i kommuner, udarbejder inspirationsmateriale, som sætter friluftslivet på de kommunale dagsordener. Afgiver høringssvar i større fredningssager.

Friluftsrådet Nordsjælland deltager desuden i bestyrelsesarbejdet i Fonden Hammergården, Frederikssund, Naturparken Mølleåen, nationalparkerne Skjoldungelandet og Kongernes Nordsjælland, samt naturnationalparkerne Gribskov og Hellebæk.

Årsplan for 2025-26.

Temagruppen for den grønne, lokale 3.partsgruppe

Temagruppen stier – Temagruppen skal genoprettes igen

Temagruppen blå friluftsliv - at medvirke udvikling af en den marine naturnationalpark

Øresund, samt arbejdet i Søbrugerrådene for Arresø og Esrum sø

Temagruppen Søborg Sø - vand i søen og udvikle friluftsfaciliteter dertil

Friluftsrådets strategiplan

Deltage i fællesmøder med øvrige lokalråd

Styrke kommunikation og synlighed

Styrke netværket blandt medlemsorganisationer

Afholde 5-7 bestyrelsesmøder og et årsmøde, samt temamøder.

Event til sommer, som skal styrke kendskabet til Friluftsrådet Nordsjælland.

Har du andre ønsker til, hvad vi kunne arbejde med i lokalbestyrelsen eller har du lyst til at være med i en af de nævnte Tema-grupper, så meddel det på Årsmødet eller skriv til os på nordsjaelland@friluftsradet.dk.

Lokalbestyrelsen for Friluftsrådet Nordsjælland den 11. marts 2025.